

Landschappelijke verantwoording

Biesterij 2, Rijssen, gemeente Rijssen-Holten

*Slooplocatie behorend bij rood-voor-rood-combinatie
met hoek Raalterweg/Helhuizerweg Holten en Jeurlinksweg 18 Holten*

Buro Jet
tuin en landschap

Ing. Henriette Blankenvoorde-Boeve
Landschapontwerper

13 maart 2019

De Opgave

Het verzoek ligt tot het verwijderen van niet meer functionele agrarische gebouwen ten gunste van de rood-voor-rood-regeling, waarbij het ontstane slooprecht verdeeld wordt over de locatie hoek Raalterweg/Helhuizerweg in Holten en de Jeurlinksweg 18 in Holten, zoals beschreven in het principeverzoek. De gemeente Rijssen-Holten heeft aangegeven een goede landschappelijke inpassing te vereisen, weergegeven in een erfinrichtingsplan met beknopte landschappelijke verantwoording.

Huidige situatie

Het perceel ligt in het buitengebied, westelijk begrensd door de bosrand van het Hollands Schwarzwald en oostelijk door een houtsingel. Het perceel ligt tussen cam-

ping De Biesterij en paardensportcentrum Lang'nJan. De erfontsluiting is vanaf de Biesterij, waar de verharde weg afbuigt en overgaat op het erf. De verharde weg wordt gesplitst door een haag. Het zuidelijke deel loopt naar de naastgelegen manege/paardensportcentrum en het noordelijke deel gaat over op het betreffende erf, zoals kenmerkend in het oude hoevenlandschap.

De entree op het erf gaat via agrarische gebouwen, waarachter de oude boerderij (al zichtbaar op kaarten uit 1850) met naastgelegen woonhuis. Het 'voor' en 'achter' is onduidelijk op het erf. Het mist karakteristieke kenmerken als haagjes, leibomen, een sier- en moestuin, fruitbomen. Vanaf het erf is de achter de boerderij gelegen mini-camping bereikbaar. Deze is grotendeels omzoomd door singelbeplanting, met om de paardenbak

Luchtfoto 2018 (Bron: Google maps)

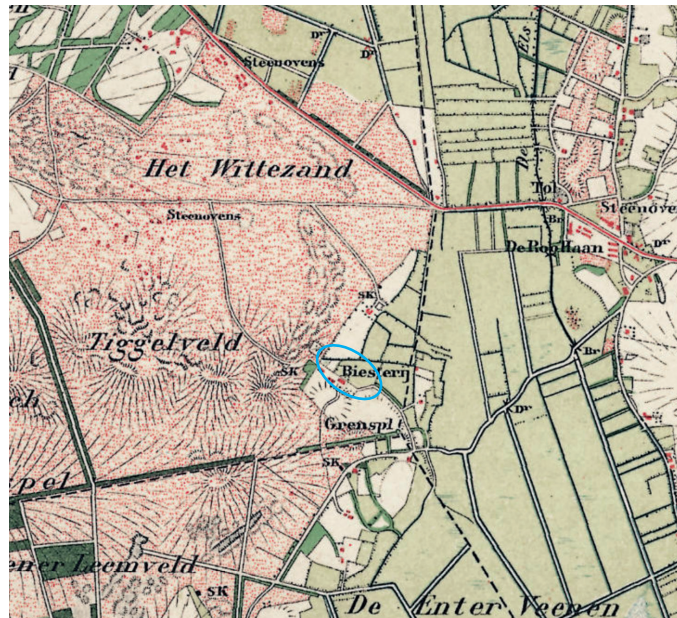

losse haagjes en bomen, mn berkjes. Tussen bebouwing en camping staat een mooie rij hoge populieren. Oostelijk is zicht op weidegrond met daarachter de houtsingel.

Landschappelijke kenmerken

Het perceel ligt in het oude hoevenlandschap, op een dekzandvlakte tussen twee stuwwallen in. Bij het LOP Rijssen-Holten is het ingedeeld in deelgebied 10: de Rijsserberg. Het accent ligt hier op verhogen van natuurwaarden en een geleidelijke overgang tussen bosgebied en omringend landschap.

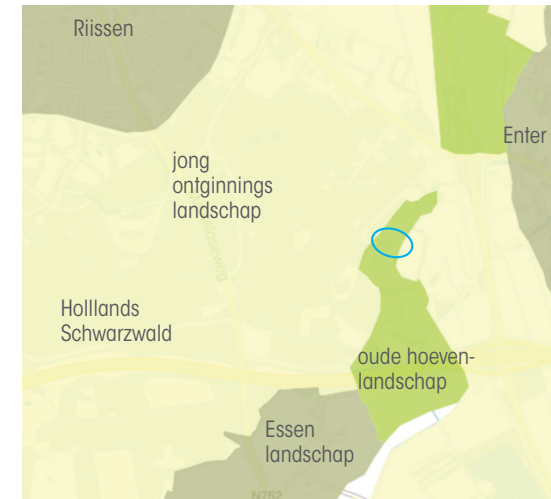
Op de topografische kaart uit 1900 is te zien hoe het erf tussen het ontginningslandschap (veenontginning) en de woeste heidegronden ligt.

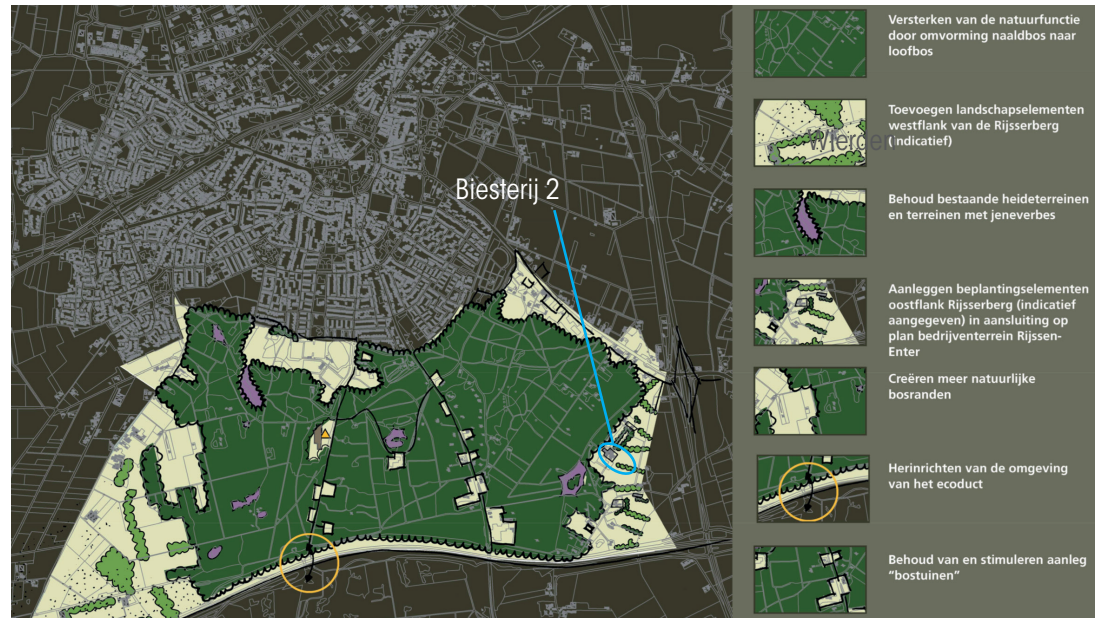
Topografische kaart 1900 (bron: topotijdreis.nl)

Dekzand (bruin) tussen stuwwallen (rood-bruin) ((bron: omgevingsvisie overijssel))

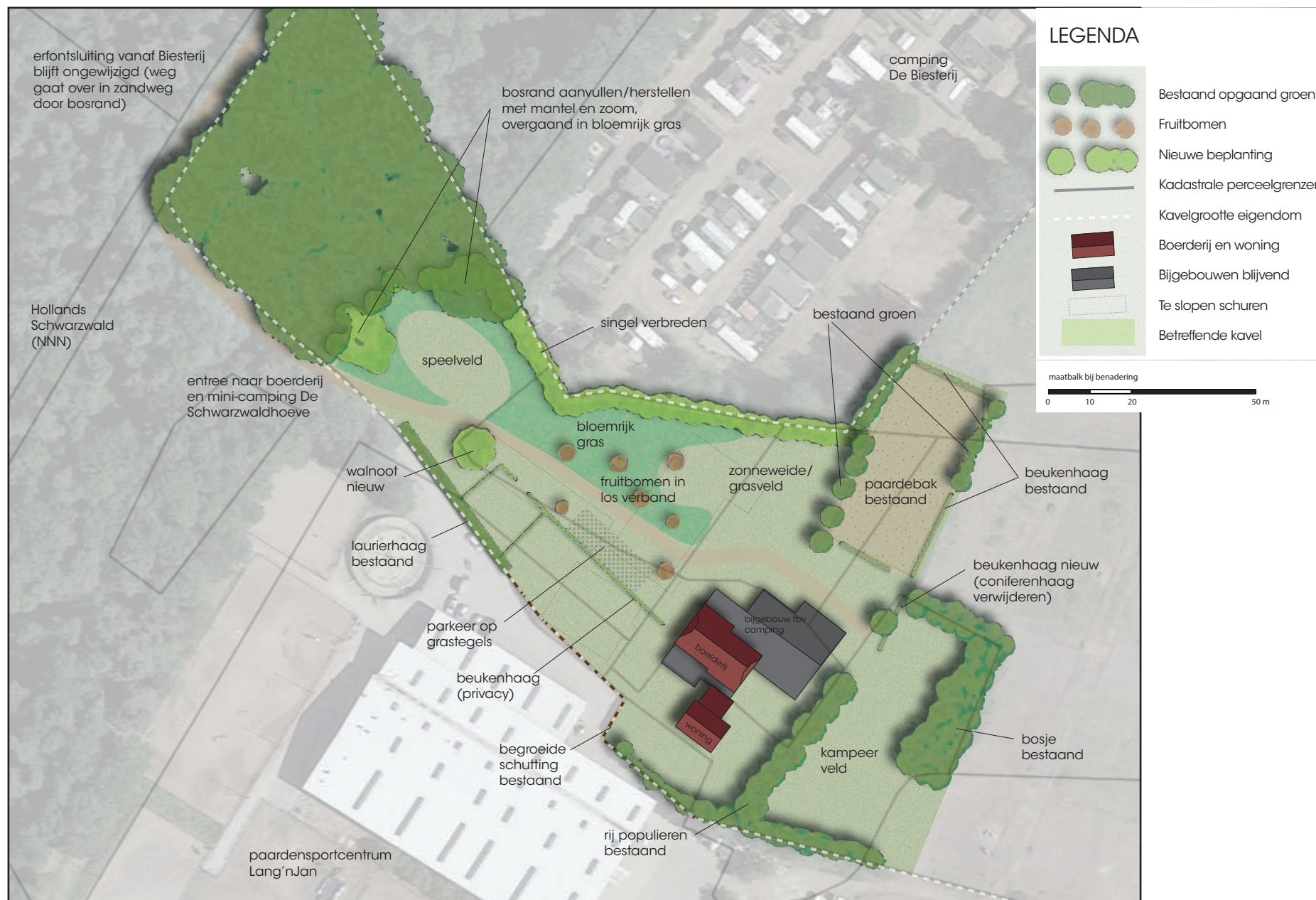

Oude hoevenlandschap (bron: omgevingsvisie overijssel)

Deelgebied 10: De Rijsserberg (bron: landschapsontwikkelingsplan Rijssen-Holten (LOP))

Erfinrichtingsplan (zie bijlage op A3-formaat)

Verantwoording erfinrichtingsplan

Door verwijderen van de schuren ontstaat weer een mooi zicht op de oude boerderij. Door planten van haagjes, fruitbomen en een mooie solitair wordt het karakteristieke 'voor' meer beleefbaar. Dit geeft ook een welkome entree naar de recreatie op het terrein.

Toegevoegde natuurwaarden krijgt het door een struikenlaag en hoge kruidenrand (mantel en zoom) langs de bosrand te plaatsen, die overgaat in kruidenrijk gras en gemaaid gras. De rand loopt noordelijk door in een singel langs het campingterrein van het aanliggende perceel. Het geheel geeft een mooie omsluiting van het erf en biedt ruimte voor recreatieve activiteiten als speelveld en zonneweide met picknicktafels (ten bate van de minicamping).

Extra hagen zijn toegevoegd voor privacy en privégrond voor de boerderij en woning, los van het campingterrein

Bloeiende rand van besdragende struiken (foto: St Landschapsbeheer Gelderland)

en voor het uit het zicht houden van afvalcontainers aan het begin van de erfentree.

Bestaande verharding wordt grotendeels vervangen door halfverharding, grastegels en gras.

Houtsingel en struikenlaag bosrand

Door toepassen van voorjaarsbloeiende en besdragen- de inheemse heesters wordt natuur- en belevingswaarde toegevoegd. Geschikte planten: sleedoorn (*Prunus spinosa*), lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), meidoorn (*Crataegus monogyna*), vogelkers (*Prunus padus*) en Gelderse roos (*Viburnum opulus*). Als bloeiende aanvullende boomvormers kan worden toegevoegd: zoete kers (*Prunus avium*), rode meidoorn (*Crataegus laevigata* 'Paul's Scarlet'), Amerikaanse krent (*Amelanchier Lamarkii*).

Hoogstamboomgaard

De boomgaard versterkt het landelijke karakter en is

Bloemrijk gras gecombineerd met gemaaid gras (foto Pinterest)

passend op het voorerf. Gekozen kan worden uit een variatie aan hoogstam fruitbomen (appel-, peer-, kers en pruimen). Oude rassen zijn minder ziektegevoelig, zodat geen bestrijdingsmiddelen nodig zijn. Fruitbomen zijn waardevolle bomen voor bijen, vlinders en vogels.

Solitaire bomen

Kenmerkend op het erf is een solitaire boom of een boomgroep. In dit geval is gekozen voor een walnoot (*Juglans regia*).

Bloemrijk gras

Een bloemenweide is een waardevolle aanvulling in het landschap en mooi aansluitend aan een ruigere mantelzoomrand langs het bos. Het heeft naast belevingswaarde een grote waarde voor de natuur, zoals voor vlinders en bijen (belangrijk ook bij bevruchting boomgaard). Tevens zorgt het voor een visuele afkadering van het speelveld.

landschapselement	soort	maat	aantal	percentage	toepassing	beheer-eindbeeld
Houtsingel van min. 5 m breed	Kleine vruchtdragende bomen: <i>Crataegus laevigata</i> 'Paul's Scarlet' (rode meidoorn) <i>Prunus avium</i> (zoete kers) <i>Amelanchier lamarkii</i> (Amerikaanse krent)	3-jarig bosplantsoen, mt 80-100	n.t.b.	max. 30%	Reeds bestaande boomvormers aanvullen met kleine bomen en bloeiende struiken	Boomvormers laten uitgroeien. Beeld van mantel en zoom behouden (struiken en hoge kruidenrand). Spontaan opkomende boomvormers verwijderen uit de mantel-zoomrand.
	Struiklaag: <i>Crataegus monogyna</i> (meidoorn), <i>Ligustrum ovalifolium</i> (liguster), <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Salix caprea</i> (boswilg), <i>Sorbus aucuparia</i> (lijsterbes), <i>Prunus padus</i> (vogelkers), <i>Viburnum opulus</i> (Gelderse roos), <i>Sambucus nigra</i> (vlier), <i>Euonymus europaeus</i> (kardinaalsmuts),	bosplantsoen, mt 60-100	n.t.b.	min. 70%	Uitplanten in groepen van 5-7 st per soort; plantafstand van 1,50 m;	
Hoogstam boomgaard	Oude rassen van <i>Malus domestica</i> (appel), <i>Pyrus</i> (peer), <i>Prunus</i> (pruim, kers), e.d.	mt 8-10	7		gevarieerde hoogstam soorten (als appel-handpeer-stoofpeer-pruim-kers-moerbe), in losse opzet; plantafstand min. 8 m. Plaatsen met boompaal	Snoeien om het jaar in de winter. Pruimen direct na de oogst.
Solitaire boom;	<i>Juglans regia</i> (walnoot)	min. mt 10-12 met kluit	1		Min. plantafstand is 8 m om kroon goed te laten ontwikkelen. Plaatsen met boompaal	Vrij uit laten groeien
Haag	<i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	mt 80-100	n.t.b.	100%	enkele rij; 5 st/m ¹	Geschoren haag. Max. 2 m. hoog.
Bloemrijke graslandranden	Mengsel geschikt voor graslandranden	zaaimengsel	n.t.b.		uitzaaien	maaaien en afvoeren 1 á 2 x/jr

1. Mantel en zoom bosrand
 2. fruitbomen
 3. beukenhaag
 4. solitaire boom
 5. bloemrijk gras
- Populierenrij behouden
- Houtsingel verbreden
- Erfbosje bij recreatieterrein behouden

